

Vlacha a program režisérky Zuzany Kočnerovej *"Operená sezóna"*.

Festival prebiehal v troch samostatných projekciách a zúčastnilo sa na ňom takmer 10 000 návštevníkov. Okrem domácich prišli hostia z Rakúska, Nemecka, Francúzska, USA, Kanady, Austrálie, Švajčiarska, Talianska, Nemecka, Poľska, Ukrajiny, ČR a i.

V tomto smere tiež nebol vývoj jednoduchý. Za bývalého režimu bol festival jednou z mála príležitostí, ako mohol radový občan, získaf odborné informácie z vyspelého sveta. Po otvorení hraníc sa tento moment určitej výnimočnosti do istej miery vytratil, nahradil ho však hlad po informáciách, ktoré dnes majú cenu zlata. Tieto informácie poskytuje festival samotný, ale aj festivalové aktivity a možnosť čerpať z jeho bohatej videotéky.

24. ročník EKOTOPFILM-u mal aj odborný sprievodný program – semináre, panelové diskusie, besedné kluby, prezentácie, exkurzie a pod. Prvý seminár mal názov *Technika versus (?) ekológia*, druhý sa venoval environmentálnym systémom riadenia podnikov *ENS – ISO 14 000 a certifikácia*.

Panelové diskusie prebiehali na témy: Vzťahy medzi etikou, ekumény a ekológiou; Trendy bytovej výstavby pre 3. tisícročie; Výstavba diaľnic v SR – s dôrazom na Žilinský kraj; Zdravé pracovné prostredie, so zameraním na rizikové faktory pri práci a choroby podmienené prácou. Besedné kluby sa venovali podobným problémom.

Novinkou festivalu bola *Prehliadka francúzskych odborných filmov*. Prvýkrát sa predviedla kompletná reprezentatívna prehliadka ucelenej národnej odbornej audiovizuálnej tvorby. Francúzska strana tomu venovala mimoriadnu pozornosť. Prezentovala sa nielen reprezentatívnu kolekciu, ale aj osobnou záštitou a účasťou veľvyslanca Francúzskej republiky v SR na festivale.

Na otvorení festivalu bola udeľená *Pocta kapitánovi J. Y. Cousteauovi – in memoriam za celoživotné dielo*. Organizátorom viedol k tomu nielen obdiv tejto legendárnej osobnosti, ale aj to, že mal byť čestným predsedom medzinárodnej poroty 24. ročníka EKOTOPFILM-u. Žiaľ, na jar 1997 zomrel.

Festival bude vo svojom dramatickom programe pokračovať aj v nasledujúcich ročníkoch tak, aby vytvoril dostatok príležitostí i priestoru pre prezentáciu i reprezentáciu ďalších vyspelých národných kinematografií. Dúfame, že to bude silným impulzom aj pre rozmach

domácej tvorby, ktorá v minulosti patrila nielen medzi odborne vyspelé, ale i medzinárodne uznávané a úspešné.

Jubilejný XXV. ročník festivalu EKOTOPFILM '98 sa uskutoční v dňoch 26.–30. októbra 1998.

Pavol Lím

Kultúra a životné prostredie

Katedra UNESCO pre ekologické vedomie a trvalo udržateľný rozvoj Fakulty ekológie a environmentalistiky TU Zvolene v spolupráci s Rakúskym ústavom pre východnú a juhovýchodnú Európu a pod záštitou Slovenskej komisie UNESCO, Ministerstva životného prostredia SR a Ústavu krajinskej ekológie SAV v Bratislave zorganizovala v dňoch 23.–25. októbra 1997 v Banskej Štiavnici III. ročník konferencie **Kultúra a životné prostredie** s hlavnou témou **Hodnotenie a percepcia krajinskej štruktúry**.

Na konferencii sa zišlo 80 účastníkov, z toho 25 zahraničných (z USA, Rakúska, Maďarska a Nemecka) a 55 účastníkov zo Slovenska vrátane študentov Fakulty ekológie a environmentalistiky TU vo Zvolene a SPŠ lesníckej v Banskej Štiavnici.

Vo štvrtok 23. októbra dopoludnia sa konalo predkoferenčné zasadnutie *Banská Štiavnica a jej región*, s prezentáciou videofilmov a diapozitívov, ako aj diskusia na tému *Svetové dedičstvo, ekologické a kultúrne*

aktivity v meste, história a budúcnosť Banskej Štiavnice.

Na slávnostnom otvorení konferencie v banskoštiavnickom evanjelickom kostole privítal účastníkov dekan FEE TU vo Zvolene, doc. Ing. I. Beseda, DrSc. a prodekan FEE pre vedu, výskum a zahraničné styky, doc. RNDr. D. Sláviková, CSc., ako aj predstavitelia mesta i okresu Banská Štiavnica. Zástupkyňa Ministerstva životného prostredia SR, Ing. arch. A. Berková, tu predniesla slávnostný príhovor o ochrane kultúrneho dedičstva krajiny. Na dvoch plenárnych rokovaní konferencie na témy *Krajina a jej vnímanie* a *Krajinná štruktúra – kultúrne a ekologické dimenzie* prednieslo svoje príspevky 10 prednášajúcich, odzneli referáty o význame štúdia využitia zeme pre evalvaciu a percepciu krajinskej štruktúry, o vedomí a vnímaní miestnych hodnôt, nových trendoch v oblasti kultúrnej krajiny v Rakúsku a Európe, environmentálnych funkciách v procese hodnotenia krajiny, environmentálnej kompatibilitate a estetických hodnotách krajiny, krajinskej

štruktúre – jej realite a vnímaní, o budúcnosti starých a nových kultúrnych krajín, o krajinách v premene – ohrození historických dedín a o vzťahu poľnohospodárstva a ekologickej stability.

Prvý deň konferencie uzatvárala panelová diskusia, na ktorej predstavili svoje postery Národný Trust Slovenska, Ekotrust Banská Štiavnica, E. Naništová a B. Mesárošová z katedry psychológie FiF UK v Bratislave a ďalší.

V piatok 24. 10. 1997 v dopoludňajších hodinách pokračovala konferencia dvoma paralelnými workshopmi na témy *Metódy hodnotenia krajinskej štruktúry a Prípadové štúdie*.

V oboch zhrnulo výsledky svojej práce 10 odborníkov z rôznych profesií, napr. na témy: Priestorové zložky v rakúskej kultúrnej krajine, Vynútené biokoridory, Hodnotenie a percepčia malých vodných tokov v krajine, Obec ako základná priestorová jednotka kultúrnej krajiny, Krajinnoeologické hodnotenie využitia Liptovskej Tepličky, Krajinná štruktúra pohoria Štiavnické vrchy v okrese Krupina, Ekologizácia výroby hliníka v Žiari nad Hronom, O rozlišovaní kultúrnych prvkov v krajine, Krajinná štruktúra – podklad na hodnotenie obrazu krajiny, Štruktúrne premeny v inundácii Dunaja v 20. storočí.

Na záverečnom plenárnom zasadnutí účastníci konferencie sformulovali závery pre politiku, riadenie, legislatívu, metodológiu, plánovanie a projektovanie, vzdelávací proces, účasť verejnosti a zvyšovanie ekologického a kultúrneho vedomia.

Závery konferencie:

- Venovať zvýšenú pozornosť využívaniu nových metód a prístupov pri objektivizácii výskumu krajinskej štruktúry, závisiacich od subjektu poznávania – človeka – a venovať sa štúdiu spôsobov implementácie a akceptácie výskumu

krajinskej štruktúry ako súčasť krajinných a územných plánov.

- Rozpracovať mechanizmus a techniku medzinárodnej interdisciplinárnej vedeckej komunikácie, čo prispeje k účinnejšiemu rozvoju základného výskumu krajiny.

- Zabezpečiť rozšírenie vzdelávania v oblasti krajinného plánovania.

V posledný deň konferencie, 25. 10. 1997, sa uskutočnili dve odborné exkurzie. Dopoldňajšia bola venovaná *Svetovému kultúrnemu dedičstvu UNESCO – technickým pamiatkam okolia Banskej Štiavnice: baniam a vodohospodárskemu systému*, popoludňajšia, nazvaná *Na povrchu a pod povrchom mestskej pamiatkovej rezervácie mesta Banská Štiavnica* bola zaujímavou prechádzkou starým mestom a jeho podzemnými priestormi.

Konferencia s bohatým odborným i spoločenským programom naplnila očakávania účastníkov a jej organizátori začínajú pripravovať už IV. ročník tohto podujatia, ktoré by sa malo uskutočniť v dňoch 15.–17. 10. 1998.

Andrea Suranová
Roman Čajka

UNESCO udelilo ceny za environmentálne vedy

Každé dva roky sa koná Generálna komisia UNESCO, kde sa okrem iného prerokujú aj problémy ekologických a environmentálnych vied, vedeckých projektov a na ne nadväzujúcich medzivládnych programov, napríklad Medzinárodného hydrologického programu, programu Človek a biosféra a iných.

Pri príležitosti 29. Generálnej konferencie UNESCO (21. 10.–12. 11. 1997) udelili niekoľko cien vedcom a vedeckým inštitúciám z celého sveta. Okrem iného udelili cenu za popularizáciu vedy, aplikáciu vedeckých poznatkov a nových technológií pre rozvoj ľudstva, za vedecké úspechy v mikrobiológii a ich aplikácie v praxi, za základný a aplikovaný výskum mladého pracovníka. Najprestížnejším ocenením v oblasti environmentálnych vied je **Cena Sultána Quaboosa** za príspevok k ochrane životného prostredia. Cenu udelil 5. novembra 1997 generálny riaditeľ UNESCO Federico Mayor.

Za výnimočné výsledky a nové prístupy v popularizácii vedeckých poznatkov odmenili prof. D. Balasubramaniana z indického Centra pre bunkovú a molekulárnu biológiu v Heyderabade. Zároveň mu udelili aj **striebornú medailu Alberta Einsteina**.

Za významné vedecké objavy v mikrobiológii sa udeľuje **Cena Carlosa Finlaya**. Tento rok ňou poctili dvoch laureátov – prof. E. Paysa z Belgicka (Laboratórium molekulárnej parazitológie v Bruseli), ktorý objavil vakcínu proti parazitovi spôsobujúcemu "spavú nemoc", ako aj prof. S. Riazudina, riaditeľ Centra pre aplikovanú molekulárnu biológiu na Univerzite v Pandžábe (v štáte Pakistan). Zaslúžil sa o zvýšenie poľnohospodárskej produkcie pri súčasnom obmedzení používania pesticídov.

Mladý, 33-ročný profesor matematiky Yong-Chuan Chen, špecialista na matematickú kombinatoriku z Číny (Univerzita v Nan-